

Sygn. akt V CZ 81/07

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. R.

przeciwko Gminie W.

o ustalenie i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 21 września 2007 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 21 maja 2007 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 21 maja 2007 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda. W uzasadnieniu wskazał, że zwolnienie od kosztów sądowych udzielone stronie przez sąd powszechny rozciąga się także na postępowanie kasacyjne. Powód był całkowicie zwolniony od kosztów sądowych, a więc wnosząc skargę kasacyjną powinien uiścić opłatę podstawową. Tego obowiązku jednak nie wykonał. W sprawie stosuje się ustawę o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 14 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2007 r. nr 21, poz. 123).

W zażaleniu pełnomocnik powoda wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Podkreślił, że powód nie został uprzednio wezwany do uiszczenia opłaty podstawowej, dlatego rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego jest błędne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obowiązujący przed nowelizacją z dnia 14 grudnia 2006 r. art. 14 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stanowił, że opłatę podstawową pobiera się także od wnoszonych przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych pism podlegających opłacie, o których mowa w art. 3 ust. 2 tej ustawy. Do pism wymienionych w art. 3 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych należy również skarga kasacyjna. W konsekwencji, strona zwolniona od kosztów sądowych, obowiązana była uiścić przy wniesieniu skargi kasacyjnej opłatę podstawową (zob. też art. 100 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 14 grudnia 2006 r.).

W orzecznictwie po wejściu w życie w dniu 6 lutego 2005 r. przepisów wprowadzających w postępowaniu cywilnym skargę kasacyjną jako środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji zarysowała się rozbieżność poglądów co do tego, czy zwolnienie od kosztów sądowych przez sąd powszechny rozciąga się także na postępowanie wywołane wniesieniem skargi kasacyjnej.

Według stanowiska, które znalazło wyraz w szczególności w orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia: 23 stycznia 2007 r., III CZ 3/07 (niepubl.), 14 marca 2007 r., I CZ 5/07 (niepubl.), i 24 sierpnia 2007 r. (niepubl.), zwolnienie od kosztów sądowych przez sąd powszechny nie rozciąga się na postępowanie wywołane wniesieniem skargi kasacyjnej.

Bardziej jednak przekonuje odmienne stanowisko, znajdujące wyraz w szczególności w orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia: 30 maja 2006 r., I CZ 23/06 (niepubl.), 26 lipca 2006 r., IV CZ 59/06 (niepubl.), 8 sierpnia 2006 r., I CSK 170/06 (niepubl.), 28 sierpnia 2006 r., IV CSK 166/06 (niepubl.), 20 października 2006, IV CZ 77/06 (niepubl.), 9 listopada 2006 r., IV CZ 85/06 (niepubl.), i 30 maja 2007 r., I CZ 54/07 (niepubl.).

Akceptując pogląd, że zwolnienie od kosztów sądowych przez sąd powszechny rozciąga się także na postępowanie wywołane wniesieniem skargi kasacyjnej, należało uznać tym samym zaskarżone postanowienie za zasadne z przyczyn w nim podanych.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym postanowieniu odpowiadałoby jednak prawu również przy założeniu, że zwolnienie od kosztów sądowych przez sąd powszechny nie rozciąga się na postępowanie wywołane wniesieniem skargi kasacyjnej. W takim bowiem razie powód, wnosząc skargę kasacyjną, powinien albo wnieść o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej, albo uiścić - pod rygorem sankcji przewidzianej w art. 130² § 3 k.p.c. - stosowną opłatę, nie uczynił zaś ani jednego, ani drugiego. W tej sytuacji, mimo dostrzeżenia przez skład orzekający Sądu Najwyższego wskazanej wyżej rozbieżności w orzecznictwie, nie było nawet podstaw do przedstawienia spornego zagadnienia do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego (art. 398¹⁷ k.p.c.).

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).